

MINISTERUL ECONOMIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2033, Chişinău, Piaţa Marii Adunări Naţionale, 1
tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Pagina web: www.mec.gov.md

МД-2033, Кишинэу, Пляца Марий Адунэрь Национале, 1
тел. +373-22-25-01-07, факс +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Веб страница: www.mec.gov.md

24.12 2013 nr. 21-7487

Autorităţilor administraţiei publice (conform anexei)

*În atenţia membrilor Grupului de lucru privind
descentralizarea patrimonială
(Dnei Viozel Furdui)*

Ministerul Economiei găzduieşte Grupul de lucru privind descentralizarea patrimonială, misiunea căruia constă în clarificarea regimului proprietăţii publice în sens de delimitare stat/autoritatea publică locală, inclusiv delimitarea domeniului public şi privat al bunurilor proprietate publică, inventarierea patrimoniului, planificare teritorială şi dezvoltare regională/locală.

În contextul implementării Strategiei Naţionale de Descentralizare, aprobate prin Legea nr.68 din 05.04.2012 a fost aprobat Planul de acţiuni pentru perioada 2012-2015 a Grupului de lucru descentralizare patrimonială, care înglobează activităţile generale şi acţiunile specifice propuse pentru implementarea descentralizării patrimoniale în Republica Moldova. Planul de acţiuni este direcţionat către completarea cadrului legislativ necesar realizării descentralizării patrimoniale, a consolidării formelor de management a proprietăţilor şi a creşterii capacităţii operaţionale privind administrarea proprietăţilor. Activităţile Planului de acţiuni sunt formulate în coordonare cu obiectivul specific al descentralizării patrimoniale, enunţat în Strategia Naţionale de Descentralizare.

În acest context, activitatea Grupului de lucru a fost focusată pe realizarea acţiunilor ce ţin de elaborarea instrumentelor juridice de delimitare a proprietăţii de stat şi a unităţilor administrativ teritoriale.

Astfel, a fost elaborat versiunea primară a proiectului Legii pentru descentralizare patrimonială care îl prezintă spre consultare.

În speranţa unei colaborări fructuoase primiţi înaltele noastre consideraţiuni şi solicităm respectuos opinia în termeni cât mai restrânţi.

Anexă: 12 file.

Viceministru

Dumitru GODOROJA

LEGE PRIVIND DELIMITAREA PROPRIETĂȚII PUBLICE

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează regimul juridic aplicabil proprietății publice, competențele autorităților administrației publice centrale și locale în procesul delimitării bunurilor proprietate publică, avînd în vedere interesul public național și interesele publice a comunităților locale, interacțiunea și corelația acestora.

(2) Prezenta lege se aplică în raporturile ce apar între autoritățile administrației publice centrale și autoritățile administrației publice locale în procesul delimitării proprietății publice, precum și în relațiile ce țin de executarea lucrărilor, prestarea serviciilor aferente și finanțarea acestora în procesul delimitării proprietății publice.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, noțiunile de mai jos semnifică:

proprietate publică – este dreptul de proprietate ce aparține statului sau unității administrativ-teritoriale asupra bunurilor dobândite în modul stabilit de legislație;

patrimoniul unităților administrativ-teritoriale – bunurile mobile și imobile proprietate a satului, comunei, orașului, municipiului, raionului și unității teritoriale autonome, precum și drepturile și obligațiile lor cu caracter patrimonial, privite ca o sumă de valori active și pasive strîns legate între ele;

subiect al dreptului de proprietate publică - statul, asupra bunurilor proprietate publică de interes național și unitățile administrativ-teritoriale – satul, comuna, orașul, municipiul, raionul, unitatea teritorială Găgăuzia asupra bunurilor de interes local aflate în proprietatea lor;

domeniul public – totalitatea bunurilor care, prin natura lor sau prin declarația legii, sînt de uz sau de interes public și care aparțin în mod exclusiv și perpetuu statului, raionului, unității teritoriale autonome Găgăuzia, orașului, municipiului, satului, comunei, fiind inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul lor civil fiind limitat;

domeniul public al statului – include totalitatea bunurilor care, prin natura lor sau prin declarația legii, sînt de uz sau de interes public național și care aparțin în mod exclusiv și perpetuu statului, fiind inalienabile, insesizabile și imprescriptibile;

domeniul public local – include totalitatea bunurilor care, prin natura lor sau prin declarația legii, sînt de uz sau de interes public local și care aparțin în mod exclusiv și perpetuu raionului, unității teritoriale autonome Găgăuzia, orașului, municipiului, satului, comunei, fiind inalienabile, insesizabile și imprescriptibile;

domeniul privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale – include bunurile care nu fac parte din domeniul public al statului sau al unității administrativ-teritoriale și care aparțin statului, raionului, unității teritoriale autonome Găgăuzia, orașului, municipiului, satului, comunei, fiind alienabile, sesizabile și prescriptibile;

delimitare a proprietății publice – procedura juridică prin care se realizează identificarea, inventarierea și atribuirea bunurilor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv pe domenii;

obiect al proprietății publice a statului – constituie toate bunurile atribuite la domeniul public și domeniul privat care, prin natura lor sau potrivit legii, sunt de uz sau de interes național;

obiect al proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale – constituie toate bunurile atribuite la domeniul public și domeniul privat care, prin natura lor sau potrivit legii, sînt de uz sau de interes local;

clasare – procedura de trecere a bunurilor proprietate publică din domeniul privat în domeniul public;

declasare – procedura de trecere a bunurilor proprietate publică din domeniul public în domeniul privat.

Articolul 3. Scopul și obiectivele legii

Scopul legii îl constituie consolidarea cadrului instituțional și crearea condițiilor organizatorice, economico-juridice favorabile delimitării proprietății publice, care să asigure:

a) protecția și folosirea eficientă a dreptului de proprietate publică a statului în interesul public național și al Republicii Moldova;

b) protecția și folosirea eficientă a dreptului de proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale în interesul comunităților locale și al unităților administrativ-teritoriale;

c) consolidarea cadrului juridic și regulatoriu privind criteriile și procedurile de delimitare a proprietății publice;

d) fundamentul material al autonomiei locale;

e) garantarea dreptului de proprietate al unităților administrativ-teritoriale din Republica Moldova;

f) unificarea cadrului juridic și regulatoriu privind delimitarea proprietății publice.

Articolul 4. Principiile generale aplicabile procedurii de delimitare a proprietății publice

Procedura delimitării proprietății publice se bazează pe următoarele principii generale:

a) legalității și ordinii de drept;

b) transparenței;

c) priorității interesului public național;

d) corelării intereselor publice naționale și intereselor publice ale comunităților locale în procesul delimitării proprietății publice;

e) neamestecului statului în procesul de administrare a bunurilor proprietate a unităților administrativ-teritoriale, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege;

f) susținerii financiare de către stat a procedurilor de identificare, inventariere și delimitare a bunurilor proprietate publică și de transmitere a bunurilor de interes public local în proprietatea unităților administrativ-teritoriale;

g) colaborării și coordonării activităților autorităților publice ce țin de delimitarea proprietății publice;

h) proporționalității și promovării unei dezvoltări economice stabile, durabile și echilibrate în procesul delimitării proprietății publice.

Articolul 5. Subiectele dreptului de proprietate publică

(1) Funcțiile de proprietar în numele statului sînt exercitate din împuternicirea Parlamentului de Guvernul Republicii Moldova sau de către autoritățile publice împuternicite de acesta.

(2) Funcțiile de proprietar în numele satului, comunei, orașului, municipiului, raionului, unității teritoriale autonome Găgăuzia sunt exercitate de către consiliile locale respective, precum și de către Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia.

(3) Statul sau unitățile administrativ-teritoriale exercită posesia, folosința și dispoziția asupra bunurilor care alcătuiesc domeniul public, în limitele și în condițiile legii.

Articolul 6. Obiectele proprietății publice

(1) Constituie obiecte al proprietății publice toate bunurile de interes public național și local, cu excepția bunurilor aflate în proprietatea privată.

(2) Domeniul public este alcătuit din bunurile prevăzute la art.127 alin.(4) din Constituție și din orice alte bunuri care, potrivit legii sau prin natura lor, sunt de uz sau de interes public și sunt dobîndite de stat sau de unitățile administrativ-teritoriale prin modurile prevăzute de lege.

(3) Domeniul public al statului este alcătuit din bunurile prevăzute la art.127 alin.(4) din Constituție, din bunurile prevăzute la punctul I din anexă, precum și din alte bunuri de uz sau de interes public național, declarate ca atare prin lege.

(4) Domeniul public al raioanelor este alcătuit din bunurile prevăzute la punctul II din anexă, bunurile de uz sau de interes public raional, declarate ca atare prin hotărâre a consiliului raional, dacă nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public național sau de uz sau interes public al unităților administrativ-teritoriale de nivelul I.

(5) Domeniul public al satelor, comunelor, al orașelor și al municipiilor este alcătuit din bunurile prevăzute la punctul III din anexă, bunurile de uz sau de interes public local, declarate ca atare prin hotărâre a consiliului local, dacă nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public național ori raional.

(6) Domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale este alcătuit din bunurile proprietate publică neatribuite la domeniul public.

Articolul 7. Modurile de dobîndire a dreptului de proprietate publică

Dreptul de proprietate publica se dobîndește:

- a) pe cale naturala;
- b) prin achiziții publice efectuate in condițiile legii;
- c) prin expropriere pentru cauza de utilitate publica;
- d) prin acte de donație sau legate acceptate de Guvern, de consiliul raional sau de consiliul local;

e) prin alte moduri prevăzute de lege.

Articolul 8. Regimul juridic al bunurilor din domeniul public

(1) Bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau al unităților administrativ-teritoriale. Circuitul civil al bunurilor domeniului public este limitat sau interzis, după caz.

(2) Bunurile domeniului public sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, după cum urmează:

a) nu pot fi înstrăinate; ele pot fi transmise numai în administrare, în condițiile legii;

b) nu pot fi supuse executării silite, nici chiar în cazul insolabilității persoanei juridice care le gestionează;

c) nu pot constitui obiect al gajului și asupra lor nu se pot constitui garanții reale; nu pot fi dobândite de către alte persoane prin uzucapiune sau prin efectul posesiei de bună-credință asupra bunurilor imobile și mobile; dreptul de proprietate asupra bunurilor domeniului public nu se stinge prin neuz.

d) pot fi revendicate oricând din posesia ilicită și indiferent de termenul care a trecut din momentul ieșirii din posesia (controlul) statului sau al unităților administrativ-teritoriale;

(3) Asupra bunurilor domeniului public se poate constitui servitute numai în cazurile în care această grevare este compatibilă cu uzul sau cu interesul public căruia bunurile îi sunt destinate.

(4) Bunurile din domeniul public pot fi date, după caz, în administrare ministerelor, altor autorități ale administrației publice centrale, autorităților administrației publice locale, instituțiilor publice, întreprinderilor de stat sau municipale. Darea în administrare se efectuează, după caz, prin hotărâre de Guvern, prin decizie a consiliului raional, a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, a consiliului orașenesc (municipal), sătesc (comunal).

(5) Concesionarea terenurilor din domeniul public se face prin Hotărârea Guvernului pentru terenurile proprietate publică de stat și prin decizia consiliului autorității administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea pentru terenurile proprietate a unității administrativ-teritoriale.

(6) Arendarea/locatiunea terenurilor din domeniul public se face prin decizia autorității publice centrale împuternicite pentru terenurile proprietate publică de stat și decizia consiliului autorității administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, pentru terenurile proprietate a unităților administrativ-teritoriale.

(7) Actele juridice încheiate cu încălcarea prevederilor prezentului articol privind regimul juridic al bunurilor din domeniul public sunt lovite de nulitate absolută.

Articolul 9. Regimul juridic al bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale

(1) Dreptul de proprietate al statului sau al unităților administrativ-teritoriale asupra bunurilor din domeniul privat este supus regimului juridic de drept privat, dacă legea nu dispune altfel.

(2) Bunurile domeniului privat al stat sau al unităților administrativ teritoriale sunt alienabile, sesizabile și prescriptibile, și

a) pot fi înstrăinate, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege;

b) pot fi urmărite de creditori pentru datoriile statului sau unităților administrativ-teritoriale;

c) pot constitui obiect al gajului sau al unei alte garanții reale;

d) pot fi dobândite de terți prin uzucapiune sau prescripție achizitivă.

(3) Se interzice înstrăinarea bunurilor domeniului privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale cu titlu gratuit sau darea în comodat către persoane fizice cu statut private, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

(4) Guvernul poate decide trecerea bunurilor din domeniul privat al statului în domeniul public al statului, precum și din domeniul public în domeniul privat al statului.

(5) Consiliul local poate decide trecerea bunurilor din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale în domeniul public al unității administrativ-teritoriale, precum și din domeniul public în domeniul privat al unității administrativ-teritoriale.

Capitolul II. ADMINISTRAREA PROCESULUI DE DELIMITARE A PROPRIETĂȚII PUBLICE

Articolul 10. Atribuțiile Guvernului în domeniul delimitării proprietății publice

(1) În domeniul delimitării proprietății publice, Guvernul:

a) exercită funcția de proprietar al bunurilor proprietate publică de interes național în conformitate cu legislația în vigoare;

b) elaborează și promovează politica unitară a statului în domeniul delimitării proprietății publice, aprobă sau propune Parlamentului pentru adoptare documente de politici și proiecte de legi în domeniul delimitării proprietății publice;

c) aprobă actele normative, reglementări normative și condiții tehnice, alte norme cu caracter aplicativ necesare implementării prezentei legi;

d) aprobă hotărâri privind delimitarea terenurilor proprietate publică și/sau transmiterea bunurilor proprietate a statului în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, și invers, după caz, în condițiile legii;

e) aprobă hotărâri privind trecerea bunurilor proprietate de stat din domeniul public în domeniul privat al statului, și invers, în conformitate cu legea;

f) aprobă Programul de delimitare a bunurilor proprietate publică coordonează lucrările de implementare a acestuia;

g) aprobă modul și stabilește termenele de inventariere a bunurilor proprietate publică de stat;

h) aprobă Programul lucrărilor de identificare, inventariere și de atribuire a bunurilor imobile proprietate publică a statului și aprobă lista bunurilor proprietate publică a statului, inclusiv lista bunurilor imobile proprietate a statului din domeniul public și lista bunurilor imobile proprietate a statului din domeniul privat;

i) propune Parlamentului, concomitent cu elaborarea proiectului legii bugetului de stat pentru anul respectiv, finanțarea de la bugetul de stat a activităților de identificare, inventariere și delimitare a bunurilor proprietate publică, precum și a cercetărilor științifice în domeniul delimitării proprietății publice,;

j) aprobă comanda de stat pentru executarea lucrărilor cadastrale, identificarea și monitoringul bunurilor imobile, de formare și delimitare a bunurilor imobile proprietate publică pentru anul bugetar respectiv.

(2) Guvernul dispune și de alte atribuții în domeniul delimitării proprietății publice prevăzute de lege.

Articolul 11. Atribuțiile Ministerului Economiei și a Agenției Proprietății Publice în domeniul delimitării proprietății publice

(1) Ministerul Economiei elaborează și promovează politica statului în domeniul delimitării proprietății publice.

(2) Agenția Proprietății Publice în domeniul delimitării proprietății publice,:

- a) asigură realizarea politicii de stat în domeniul delimitării proprietății publice;
 - b) organizează, în condițiile legii, procesul de delimitare a bunurilor proprietate a statului de bunurile proprietate a unităților administrativ-teritoriale;
 - c) asigură generalizarea proiectelor de liste ale bunurilor proprietate publică a statului și le prezintă Guvernului spre aprobare;
 - d) participă la elaborarea cadrului normativ de delimitare a bunurilor proprietate publică;
 - e) ține, în modul stabilit de Guvern, Registrul patrimoniului public al Republicii Moldova;
 - f) ține inventarul bunurilor proprietate publică atribuite la domeniul public;
 - g) întocmește anual Balanța patrimoniului public al statului conform situației de la 1 ianuarie al anului curent și al celui precedent;
 - h) exercită funcția de proprietar, în numele statului, al Registrului patrimoniului public al Republicii Moldova;
 - g) instituie Comisii de lucru pentru delimitarea bunurilor proprietate publică;
 - k) întocmește Lista bunurilor proprietate publică a statului aflate în administrare și o prezintă Guvernului spre aprobare;
 - l) acordă avize Agenției Relații Funciare și Cadastru, în procesul identificării și delimitării terenurilor proprietate publică a statului;
- (3) Ministerul Economiei și Agenția Proprietății Publice dispune și de alte atribuții în domeniul delimitării proprietății publice prevăzute de lege.

Articolul 12. Atribuțiile Agenției Relații Funciare și Cadastru în domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică

(1) În domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică, Agenția Relații Funciare și Cadastru:

a) asigură realizarea politicii de stat în domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică;

b) aprobă cadrul juridic și regulatoriu privind evidența distinctă a bunurilor imobile proprietate publică a statului sau unităților administrativ-teritoriale atribuite la domeniului public;

c) organizează și asigură executarea lucrărilor de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică;

d) coordonează, dirijează și asigură, în condițiile legii, procesul de delimitare a bunurilor imobile proprietate de stat și a bunurilor imobile proprietate a unităților administrativ-teritoriale;

e) coordonează și dirijează procesul de delimitare a bunurilor imobile din domeniul public și a bunurilor imobile din domeniul privat ale statului și ale unităților administrativ-teritoriale, în condițiile legii;

f) asigură executarea lucrărilor de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică a statului și a bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale;

g) asigură executarea lucrărilor de identificare a bunurilor imobile proprietate publică, inclusiv a terenurilor care aparțin domeniului public sau celui privat, în procesul de delimitare a acestora, prin intermediul instituțiilor și organizațiilor specializate din subordine;

h) asigură executarea lucrărilor de elaborare a planului cadastral și a altor documente cadastrale, în procesul delimitării bunurilor imobile proprietate publică, prin intermediul întreprinderilor geodezice de stat sau private, în condițiile legii;

i) propune Guvernului, concomitent cu elaborarea proiectului legii bugetului de stat pentru anul respectiv, sumele necesare de finanțare de la bugetul de stat pentru executarea lucrărilor de identificare și de formare a bunurilor imobile proprietate publică a statului și a bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale;

j) ține evidența contabilă, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor, a bunurilor proprietate de stat, aflate în administrare;

k) elaborează și propune Guvernului spre aprobare proiecte de acte normative, norme, condiții și reglementări cu caracter tehnic, în scopul implementării prezentei legi;

l) elaborează și propune Guvernului spre aprobare Programa de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică;

m) elaborează și propune Guvernului spre aprobare comanda de stat pentru executarea lucrărilor cadastrale, identificarea și monitoringul bunurilor imobile, de formare și delimitare a bunurilor imobile proprietate publică;

n) prezintă spre aprobare Guvernului proiecte de hotărâri privind delimitarea bunurilor imobile proprietate publică și/sau transmiterea bunurilor imobile proprietate de stat în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, și invers, după caz, sau, din subordinea unei autorități a administrației publice centrale în subordinea unei alte autorități a administrației publice centrale;

o) coordonează, supraveghează și controlează activitățile Întreprinderii de Stat „Cadastru” ce țin de executarea lucrărilor cadastrale, întocmirea documentației cadastrale, identificarea și înregistrarea de stat a bunurilor imobile proprietate publică în registrul bunurilor imobile la oficiul cadastral teritorial;

p) întocmește anual, pînă la 31 decembrie a fiecărui an Lista bunurilor proprietate publică a statului aflate în administrare și o prezintă Guvernului spre aprobare;

q) în comun cu reprezentanții ministerelor, altor autorități ale administrației publice centrale, ai autorităților administrației publice locale, participă la identificare

a hotarelor și reprezintă pe planuri hotarele și/sau suprafața bunurilor imobile proprietate publică a statului și ale unităților administrativ-teritoriale;

r) întocmește setul de documente cu privire la identificarea și delimitarea bunurilor imobile proprietate publică, inclusiv a proiectului de formare a acestor bunuri imobile, lista sau registrul acestora, altor documente, în modul stabilit de legislație;

s) asigură inventarierea, evaluarea și înregistrarea a bunurilor proprietate publică;

(2) Agenția Relații Funciare și Cadastru dispune și de alte atribuții în domeniul delimitării proprietății publice prevăzute de lege.

Articolul 13. Atribuțiile autorităților administrației publice centrale în domeniul delimitării proprietății publice

(1) În domeniul delimitării proprietății publice autorităților administrației publice centrale

a) țin evidența bunurilor proprietate publică a statului, aflate în administrare în modul stabilit de Ministerul Finanțelor, precum și a contractelor de locațiune, arendare, comodat, concesiune și administrare fiduciară a bunurilor proprietate publică a statului din subordine;

b) elaborează și propune Agenției Funciare și Cadastru spre aprobare Programa de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică

c) asigură procesul de delimitare a proprietății statului, inclusiv pe domenii, aflate în administrare în modul stabilit de legislație ;

d) țin evidența distinctă a bunurilor proprietate publică a statului atribuite la domeniul public;

e) asigură integritatea și folosirea eficientă a patrimoniului de stat aflat în administrare, inclusiv coordonarea înstrăinării, gajării și casării activelor.

f) efectuează inventarierea distinctă a bunurilor proprietate publică a statului din subordine, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor;

g) întocmesc proiectele de liste ale bunurilor proprietate a statului atribuite la domeniul public sau privat și le prezintă Guvernului spre aprobare;

(2) Ministerele, alte autorități ale administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, după caz, sînt obligate să asigure inițierea consemnării, în registrul bunurilor imobile, a modificărilor din regimul juridic (concesionarea, locațiunea, arendarea) al bunurilor din domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale în modul prevăzut de legislație.

Articolul 14. Atribuțiile Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia în domeniul delimitării proprietății publice

(3) În domeniul delimitării proprietății publice, Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia:

a) asigură realizarea politicii de stat în domeniul delimitării proprietății publice aflate în administrare;

b) elaborează și aprobă lista (registrul) bunurilor proprietate publică locală din cadrul unității teritoriale;

c) elaborează proiectul Programului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică din cadrul unității teritoriale și îl prezintă Guvernului spre aprobare;

d) organizează și asigură executarea lucrărilor de delimitare a bunurilor proprietate publică locală;

e) coordonează, dirijează și asigură, în condițiile legii, procesul de delimitare a bunurilor proprietate de stat și a bunurilor proprietate a unității teritoriale autonome Găgăuzia ;

f) coordonează și dirijează procesul de delimitare a bunurilor imobile din domeniul public și a bunurilor imobile din domeniul privat ale statului și ale unităților administrativ-teritoriale din cadrul autonomiei locale, în condițiile legii;

(4) Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia dispune și de alte competențe în domeniul delimitării proprietății publice în conformitate cu legea.

Articolul 15. Atribuțiile autorităților administrației publice locale în domeniul delimitării bunurilor proprietate publică

(1) În domeniul delimitării bunurilor proprietate publică locale, consiliul local, consiliul raional după caz,:

a) aprobă documente de politici și acte normative cu caracter local privind delimitarea bunurilor proprietate publică locală;

b) exercită, în numele unității administrativ-teritoriale respective, împuternicirile de proprietar al bunurilor aflate în proprietatea acesteia;

c) aprobă, în conformitate cu legislația, acte normative locale privind delimitarea proprietății publice locale;

d) prezintă Guvernului propuneri la proiectul Programului de delimitare a bunurilor proprietate publică, iar după aprobarea acestuia, de modifică și completează Programul de delimitare a bunurilor proprietate publică locală, după caz;

e) solicită Guvernului transmiterea în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale respective a bunurilor imobile care sînt situate pe teritoriul ei și care pot fi folosite pentru satisfacerea intereselor publice locale;

f) decide, la solicitarea Guvernului, transmiterea bunurilor proprietate publică locală în proprietatea statului;

g) prezintă solicitări Guvernului pentru a prevedea în bugetul de stat pe anii respectivi mijloacele bănești pentru autoritățile administrației publice locale, destinate finanțării lucrărilor de identificare și de formare a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale;

h) adoptă decizii privind trecerea bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale dintr-un domeniu al proprietății publice în altul sau în proprietatea statului, ori în proprietatea unei alte unități administrativ-teritoriale, în conformitate cu legea;

i) aprobă actul de inventariere anuală a bunurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale respective, inclusiv a bunurilor imobile;

j) finanțează de la bugetele locale executarea lucrărilor de identificarea și de formare a bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale;

k) aprobă lista bunurilor din domeniul public al unității administrativ-teritoriale respective;

l) aprobă lista bunurilor din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale respective;

(2) În domeniul delimitării bunurilor proprietate publică, primarul sau președintele de raion, după caz,

a) asigură delimitarea și evidența separată a bunurilor din domeniul public și cel privat, aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale respective;

b) asigură executarea lucrărilor de identificare și aprobare a bunurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale;

c) asigură executarea lucrărilor de formare și de înregistrare în registrul bunurilor imobile a bunurilor imobile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale;

d) participă la procesul de delimitare a patrimoniului unităților administrativ-teritoriale și a patrimoniului statului, inclusiv la delimitarea terenurilor localității(lor) din cadrul unității administrativ-teritoriale respective;

e) ține evidența patrimoniului unității administrativ-teritoriale, după caz, a contractelor de locațiune, arendare, comodat, concesiune și de administrare fiduciară a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale respective;

f) exercită controlul asupra integrității și folosirii eficiente a domeniului public al unității administrativ-teritoriale;

g) prezintă dări de seamă privind bunurile proprietate publică Agenției Proprietății Publice, în modul stabilit de Guvern;

h) efectuează inventarierea bunurilor domeniului public de interes local și centralizează rezultatele acestuia cu prezentarea inventarului Agenției Proprietății Publice;

i) efectuează inventarierea anuală a bunurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale respective, inclusiv a bunurilor imobile și prezintă Actul de inventariere Consiliului spre aprobare;

j) acordă sprijin organizatoric și de altă natură întreprinderilor de stat sau private responsabile de executarea lucrărilor cadastrale, de identificare, de inventariere și formare a bunurilor proprietate publică în teritoriul administrat;

k) în comun cu reprezentanții Agenției Relații Funciare și Cadastru identifică și reprezintă pe planuri hotarele terenurilor proprietate publică a statului și ale terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale în teritoriul administrat, întocmind setul de documente referitoare la delimitarea terenurilor proprietate publică;

l) întocmește și prezintă Consiliului spre aprobare lista bunurilor din domeniul public al unității administrativ-teritoriale respective;

m) întocmește și prezintă Consiliului spre aprobare lista bunurilor din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale respective;

n) asigură, prin intermediul Întreprinderii de Stat "Cadastru", înregistrarea de stat a bunurilor identificate și formate în procesul delimitării acestora în registrul bunurilor imobile;

o) asigură, în procesul înregistrării de stat a bunurilor imobile proprietate publică în registrul bunurilor imobile indicarea în mod obligatoriu a regimul juridic la care se referă bunul supus înregistrării de stat (public sau privat);

p) asigură inițierea consemnării, în registrul bunurilor imobile, a modificărilor din regimul juridic (concesionarea, locațiunea, arendarea) al bunurilor imobile din domeniul public al unității administrativ-teritoriale.

3) Autoritățile administrației publice locale dispun și de alte competențe prevăzute de lege în această materie.

Capitolul III. CRITERIILE ȘI PROCEDURA DE DELIMITARE A BUNURILOR PROPRIETATE PUBLICĂ

Articolul 16. Criteriile principale de delimitare a bunurilor proprietate publică

În scopul delimitării bunurilor proprietate publică, autoritățile publice vor aplica următoarele criterii principale de delimitare:

a) criteriul declarării (enumerării) exprese de lege sau în modul stabilit de lege a bunurilor care fac parte din domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, în cazul în care bunul este recunoscut a fi de uz sau de interes public național sau local;

b) criteriul naturii bunurilor și destinației acestora.

Articolul 17. Condiții generale de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică

(1) Delimitarea bunurilor imobile proprietate publică se efectuează prin acțiuni de identificare și inventariere a bunurilor imobile proprietate publică.

(2) În cazul în care bunurile imobile proprietate publică a statului se învecinează cu bunurile imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, reprezentanții statului și reprezentanții unității administrativ-teritoriale coordonează de comun acord hotarele și suprafața acestora. În cazul în care nu se ajunge la consens, litigiul se examinează în instanța de contencios administrativ.

(3) În cazul în care proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi se mărginește cu proprietatea publică dobândite de unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea, reprezentanții acestor unități administrativ-teritoriale coordonează hotarele proprietății. Dacă reprezentanții părților nu convin asupra hotarelor, litigiul se examinează în instanță de judecată.

(4) Executarea lucrărilor de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică a statului și a bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale este asigurată de Agenția Relații Funciare și Cadastru. Lucrările de identificare a acestor bunuri, inclusiv a bunurilor care aparțin domeniului public sau celui privat, sînt executate de instituțiile și organizațiile subordonate Agenției Relații Funciare și Cadastru. Lucrările cadastrale sînt executate de întreprinderile de stat și de cele private care activează în domeniu.

(5) Cheltuielile de executare a lucrărilor de identificare și de formare a bunurilor imobile proprietate publică a statului și a bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale se suportă de la bugetul de stat în cazul bunurilor imobile proprietate publică a statului și de la bugetul local în cazul bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale.

(6) Înregistrarea de stat a bunurilor imobile proprietate publică a statului și a bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale se efectuează în condițiile legii.

Articolul 18. Etapele procesului de delimitare a bunurilor proprietate publică

(1) Bunurile proprietate a statului se delimitează și se separă clar de bunurile care aparțin unităților administrativ-teritoriale, în modul stabilit de prezenta lege și alte acte normative.

(2) Delimitarea reprezintă o totalitate de acțiuni realizate în comun de către autoritățile publice centrale și locale în scopul identificării și constituirii proprietății unităților administrativ-teritoriale și a proprietății statului. Ca rezultat al delimitării are loc recunoașterea din partea statului a dreptului de proprietate a unităților administrativ-teritoriale, precum și recunoașterea din partea unităților administrativ-teritoriale a dreptului de proprietate a statului asupra anumitor bunuri de interes local sau național după caz, ce se găsesc pe teritoriul colectivității locale respective.

(3) Procedura de delimitare a bunurilor proprietate publică include următoarele etape:

a) inventarierea, din oficiu sau la solicitarea autorităților publice competente, a tuturor bunurilor aflate în proprietatea statului sau al unităților administrativ-teritoriale respective;

b) inițierea procesului de determinare a bunurilor domeniului public și privat de către Guvern, organele centrale de specialitate, organele administrative centrale, de către consiliul local sau de către primar, prin adoptarea hotărârii, deciziei sau, după caz, a dispoziției respective și instituirea grupului de lucru;

c) analiza de către grupul de lucru a cadrului legal și stabilirea bunurilor care prin declarația legii aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale respective;

d) inventarierea și analiza tuturor bunurilor proprietate publică a statului sau al unităților administrativ-teritoriale și stabilirea bunurilor care conform naturii lor sînt destinate (afectate) uzului public sau care prezintă interes public, fiind destinate folosirii și exploatării unui serviciu public în interesul general al societății sau în interesul întregii colectivități locale;

e) elaborarea și perfectarea de către grupul de lucru a listei de bunuri care urmează a fi incluse în categoria bunurilor domeniului public al statului sau al unității administrativ-teritoriale respective, în conformitate cu legislația;

f) elaborarea și perfectarea de către grupul de lucru a listei de bunuri care urmează a fi incluse în categoria bunurilor domeniului privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale respective, în conformitate cu legislația;

g) aprobarea listelor bunurilor domeniului public și domeniului privat al statului prin hotărîre de Guvern sau al unității administrativ-teritoriale prin decizia consiliului local, în temeiul unor raporturi sau expertize prin care se demonstrează importanța, interesul și destinația publică a bunului respectiv;

h) includerea bunurilor domeniului public și privat în documentele de evidență și inventariere ale autorităților publice corespunzătoare, în administrarea economică a cărora acestea se află;

(4) Agenția Relații Funciare și Cadastru, în comun cu reprezentanții ministerelor, altor autorități ale administrației publice centrale, ai autorităților administrației publice locale, identifică și reprezintă pe planuri hotarele imobilelor proprietate publică a statului și ale imobilelor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, întocmind setul de documente referitoare la delimitarea a bunurilor imobile proprietate publică.

(5) Identificarea bunurilor proprietate publică se face în baza unuia dintre următoarele documente, după caz:

- a) planului cadastral existent;
- b) informației din registrul bunurilor imobile;
- c) informației din cadastrul funciar general, care se întocmește anual;
- d) actului de atribuire în folosință a terenului sau de trecere a lui în proprietatea unității administrativ-teritoriale, perfectate de autoritatea administrației publice;
- e) titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

(6) În urma identificării imobilelor proprietate publică, se întocmește un proiect de formare a acestor imobile și lista (registrul) lor.

(7) În cazul în care pe bunurile proprietate publică a statului identificate (care sînt utilizate conform destinației: drumuri, păduri, ape etc.) se extind virtual bunurile aflate în proprietate privată sau terenurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, această extindere fiind condiționată de erori comise la elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului în contextul privatizării masive a pămîntului, bunurile proprietate publică a statului vor fi formate indiferent de suprapunere, iar erorile vor fi corectate în cadrul Programului de stat de creare a cadastrului bunurilor imobile.

(8) Setul de materiale referitoare la delimitarea bunurilor proprietate publică conține:

- a) procesul-verbal al comisiei de lucru privind delimitarea bunurilor proprietate publică;
- b) decizia consiliului sătesc (comunal), orășenesc (municipal), raional, a Comitetului executiv al Găgăuziei privind aprobarea listei (registrului) bunurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale respective;
- c) avizul ministerelor, altor autorități ale administrației publice centrale (pentru bunurile proprietate publică a statului);
- d) proiectul de formare a bunurilor proprietate publică;
- e) actul de stabilire a hotarelor în natură, în cazul îndeplinirii lucrărilor la comanda gestionarului bunului.

(9) Guvernul, autoritățile administrației publice locale vor aproba listele terenurilor din domeniul public și ale celor din domeniul privat.

(10) Proiectul de formare a bunului proprietate publică se transpune pe teren, la comanda gestionarului bunului, prin stabilirea hotarelor în natură și semnarea actului de stabilire a hotarelor. După stabilirea hotarelor, se elaborează planul geometric al terenurilor proprietate publică. Suprafața terenurilor se va concretiza în conformitate cu planul geometric.

(11) Delimitarea bunurilor imobile proprietate publică se finalizează cu înregistrarea drepturilor și a domeniilor în Registru bunurilor imobile.

Articolul 19. Evidența și inventarierea bunurilor proprietate publică

(1) Evidența contabil-financiara a bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se ține distinct în contabilitate potrivit normelor metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor și aprobate de Guvern.

(2) În evidența contabilă a persoanelor juridice în a căror gestiune se află bunuri ale domeniului public, evidența contabilă a acestor bunuri se ține distinct, potrivit normelor aprobate de Ministerul Finanțelor

(3) Bunurile proprietate publică sînt supuse inventarierii anuale în modul stabilit de legislație, conform regulilor inventarierii și normelor tehnice pentru întocmirea inventarului, aprobate de Guvern.

(4) Inventarul bunurilor din domeniul public și privat al statului se întocmește, după caz, de ministere, precum și de autoritățile publice centrale care au în administrare asemenea bunuri.

(5) Centralizarea inventarului menționat la alin.(3) se realizează de către Agenția Proprietății Publice.

(6) Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public și privat al unităților administrativ-teritoriale se întocmește, după caz, de comisii special constituite, conduse de președinții consiliilor raionale, respectiv, de primarul general al municipiului Chișinău, sau de către primarii localităților respective.

(7) Ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile publice centrale, consiliile raionale, Consiliul municipiului Chișinău și consiliile locale, după caz, sînt obligate să asigure inițierea consemnării în registrul bunurilor imobile a modificărilor regimului juridic al bunurilor din domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale.

Articolul 20. Bunurile domeniului public al statului

(1) Domeniul public al statului reprezintă totalitatea bunurilor care, prin natura lor sau prin declarația legii, sînt de uz sau de interes public național și care aparțin în mod exclusiv și perpetuu statului, fiind inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

(2) Din domeniul public al statului fac parte bunurile prevăzute de prezenta lege, cele prevăzute expres de alte acte legislative, precum și/sau alte bunuri de uz sau de interes public național, declarate ca atare prin hotărîre de Guvern, dacă au fost dobîndite de statul Republica Moldova prin modalitățile prevăzute de lege și dacă nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public local.

(3) Din domeniul public al statului fac parte bogățiile de orice natură ale subsolului, spațiul aerian, apele și pădurile folosite în interes public, resursele naturale ale zonei economice, căile de comunicație, precum și următoarele bunuri:

a) bunurile, inclusiv terenurile și alt patrimoniu, aflat în administrarea economică a persoanelor juridice de drept public;

b) obiectele care asigură capacitatea de apărare și securitatea statului, ordinea publică;

c) obiectele care fac parte din patrimoniul cultural național, înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat;

d) valorile materiale incluse în rezervele de stat și în rezervele de mobilizare;

e) obiectele a căror activitate constituie monopolul statului;

f) fondul forestier de interes public național și terenurile fondului silvic, precum și terenurile destinate împăduririi;

g) apele de interes public național și terenurile fondului apelor, terenurile de sub acestea și terenurile aferente acestora, inclusiv insulele naturale sau artificiale, fișiile forestiere de protecție a apelor și cele din zonele sanitare, terenurile expuse riscului de alunecări;

h) oenotecile care, potrivit legislației, fac parte din patrimoniul cultural național;

i) întreprinderile de stat care efectuează înregistrarea de stat a întreprinderilor și a bunurilor, certificarea mărfurilor și a tehnicii, alte întreprinderi de stat care îndeplinesc, în exclusivitate sau în parte, funcții auxiliare ale statului;

j) întreprinderile de stat care exploatează drumurile auto, bunurile transportului feroviar, aviatic, fluvial și prin conducte, alte întreprinderi din infrastructura socială și/sau economică de uz sau de interes național;

k) întreprinderile de stat, inclusiv cele de prăsilă și de însămânțare a animalelor, societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public care asigură funcționarea stabilă a unor anumite sectoare ale economiei naționale;

l) terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea autoritățile publice centrale, precum și instituțiile publice de interes național, cum sunt: instituțiile de învățământ, teatrele, bibliotecile, muzeele, spitalele, policlinicile și alte instituții care îndeplinesc funcții similare;

m) drumurile și străzile de interes public național;

n) locuințele de serviciu, precum și locuințele sociale, aflate în proprietatea statului.

o) conturile trezoreriale și bancare ale autorităților publice centrale, precum și mijloacele bugetului de stat de pe aceste conturi;

p) statuile și monumentele de interes public național;

q) alte bunuri care, potrivit legislației, fac obiectul exclusiv al proprietății statului.

(4) Lista bunurilor din domeniul public al statului se aprobă de Guvern la propunerea organelor centrale de specialitate și altor organe administrative centrale și poate fi completată sau modificată la solicitarea lor, în conformitate cu prezenta lege și alte acte legislative.

Articolul 21. Bunurile domeniului public local

(1) Domeniul public local reprezintă totalitatea bunurilor care, datorită naturii, destinației, legii, uzului și interesului public local, alcătuiesc obiectul exclusiv al proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale și trebuie să fie conservate și păstrate pentru generațiile viitoare.

(2) Din domeniul public local al satelor, comunelor, al orașelor, municipiilor, al raioanelor și al unității teritoriale autonome fac parte bunurile prevăzute de prezenta lege, cele prevăzute expres de alte acte legislative, precum și/sau alte bunuri de uz sau de interes public local, declarate ca atare prin decizia consiliului local, dacă au fost dobândite de unitățile administrativ-teritoriale prin modalitățile prevăzute de lege și dacă nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public național.

(3) Domeniul public local al satelor (comunelor), orașelor (municipiilor), raioanelor și unității teritorial-administrative autonome este alcătuit din următoarele bunuri:

- a) drumurile și străzile de interes public local;
- b) piețele publice, comerciale, târgurile și parcurile publice, precum și zonele de agrement de interes public local;
- c) rețelele de alimentare cu apă, canalizare, termificare, gaze, stațiile de tratare și epurare a apelor uzate, cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente acestora;
- d) terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul local și primăria, precum și instituțiile publice de interes local, cum sunt: instituțiile de învățământ, teatrele, bibliotecile, muzeele, spitalele, policlinicile și alte instituții care îndeplinesc funcții similare;
- e) întreprinderile municipale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public local care asigură funcționarea stabilă a unor anumite sectoare ale unității administrativ teritoriale;
- f) locuințele de serviciu, precum și locuințele sociale, aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale;
- g) conturile trezoreriale și bancare ale autorităților publice locale, precum și mijloacele bugetului local de pe aceste conturi;
- h) statuile și monumentele, dacă nu au fost declarate de interes public național;
- i) bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcămînt, dacă nu au fost declarate de interes public național;
- j) terenurile cu destinație forestieră, dacă nu fac parte din domeniul privat al statului și dacă nu sunt proprietatea persoanelor fizice ori a persoanelor juridice de drept privat;
- k) cimitirele sătești, comunale, orășenești și municipale;
- l) alte bunuri și obiective de interes public local în condițiile prezentei legi și care, conform legii, nu aparțin domeniului public al statului.

Articolul 22. Bunurile domeniului privat al statului

(1) Domeniul privat al statului reprezintă totalitatea bunurilor proprietate de stat, dacă acestea nu fac parte din domeniul public sau care au fost declassate, față de aceste bunuri aplicîndu-se, cu anumite derogări, regimul juridic de drept privat.

(2) Bunurile care aparțin statului fac parte din domeniul privat al statului dacă, prin lege sau în modul stabilit de lege, nu sunt trecute în domeniul public al statului.

(3) Din domeniul privat al statului pot face parte și alte bunuri dobîndite, în condițiile legii, de către statul Republica Moldova.

Articolul 23. Bunurile domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale

(1) Domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale reprezintă un ansamblu de bunuri, proprietate a unităților administrativ-teritoriale, neincluse expres în domeniul public sau care au fost declassate și care nu aparțin cu titlu de proprietate

persoanelor fizice și juridice de drept privat, față de aceste bunuri aplicându-se, cu anumite derogări, regimul juridic de drept privat.

(2) Bunurile care aparțin unităților administrativ-teritoriale fac parte din domeniul privat local dacă, prin lege sau în modul stabilit de lege, nu sunt trecute în domeniul public local.

(3) Din domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale fac parte următoarele categorii de bunuri:

a) bunurile dobândite de către unitățile administrativ-teritoriale prin modalități speciale precum: dobândirea bunurilor fără stăpîn, abandonate sau rătăcite; dobândirea bunurilor vacante; succesiunea legală; comoara; confiscările de orice fel, declasarea bunurilor din domeniul public, imobilele pentru locuință, imobilele utilizate de servicii publice (dacă nu sunt destinate uzului public sau serviciului public);

b) bunurile pe care unitățile administrativ-teritoriale le dobîndesc ca orice persoană fizică și juridică de drept privat prin vânzare-cumpărare, schimb, donații, testamente, legate și alte acte juridice prevăzute de lege;

c) drepturi precum dreptul de pescuit, vînat, utilizarea resurselor naturale locale, brevetele și mărcile de fabrică, acțiunile și părțile sociale cu care unitățile administrativ-teritoriale participă la formarea capitalului social în întreprinderile municipale și societățile comerciale.

(4) Din domeniul privat local pot face parte și alte bunuri dobîndite, în condițiile legii, de unitatea administrativ-teritorială.

Articolul 24. Clasarea bunurilor domeniului public

(1) Clasarea reprezintă un proces de trecere a bunurilor din domeniul privat, prin căile și mijloacele stabilite de legislație, în categoria bunurilor domeniului public.

(2) Ca rezultat al clasării are lor excluderea acestor bunuri din categoria bunurilor domeniului privat și includerea lor în categoria bunurilor proprietate publică de interes public național sau local, supusă regimului juridic de drept public.

(3) Procesul de clasare se finalizează cu adoptarea de către autoritatea publică competentă a hotărîrii sau deciziei respective și includerea bunului respectiv în domeniul public al statului sau al unității administrativ-teritoriale respective.

(4) Mijloacele juridice principale de clasare a bunurilor în domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale sînt:

a) exproprierea pentru cauză de utilitate publică;

b) achizițiile publice efectuate în condițiile legii;

c) acceptarea, în condițiile legii, a actelor de donații sau legate;

d) trecerea bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale în domeniul public al acestora;

e) alte modalități de dobîndire a bunurilor în proprietatea publică a statului sau al unităților administrativ-teritoriale, prevăzute de prezenta lege și alte acte legislative.

(5) Oricare ar fi modalitatea juridică de clasare a bunurilor în domeniul public, în actul de clasare urmează a fi prevăzută expres utilitatea și interesul public pe care-l prezintă bunurile ce se clasează, precum și faptul că aceste bunuri se includ

în domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și devin proprietate publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale respective.

(6) Hotărârile de Guvern sau deciziile autorităților publice locale, adoptate cu încălcarea prevederilor alin.(5) sînt lovite de nulitate în partea ce se referă la clasarea bunurilor din domeniul privat, iar bunurile vizate se consideră bunuri ale domeniului privat al statului, fie al unității administrativ-teritoriale respective, după caz.

Articolul 25. Declasarea bunurilor domeniului public

(1) Declasarea (dezafectarea) reprezintă un proces de trecere, prin căile și mijloacele prevăzute de legislație, a bunurilor din domeniul public în categoria bunurilor domeniului privat, ca urmare a dispariției temeiurilor care au stat la baza includerii lor în domeniul public al statului sau al unității administrativ-teritoriale respective, după caz.

(2) Ca rezultat al declasării are loc schimbarea regimului juridic al bunurilor domeniului public, care fiind transferate în categoria bunurilor domeniului privat, sunt incluse în circuitul civil. Față de aceste bunuri se aplică regimul juridic de drept privat, ele devenind alienabile, sesizabile și prescriptibile, cu derogările prevăzute de lege.

(3) Declasarea se efectuează prin hotărîre de Guvern sau prin decizia autorității publice locale deliberative, adoptate în temeiul unui raport sau expertize, după caz, prin care se demonstrează încetarea motivelor pentru care bunurile respective, anterior, au fost incluse în domeniul public al statului sau al unității administrativ-teritoriale respective, după caz.

(4) Drept temei pentru inițierea procedurii de declasare poate servi:

a) modificarea cadrului legal prin excluderea bunurilor respective din categoria bunurilor domeniului public sau prin transferarea lor expresă în domeniul privat, fapt confirmat printr-un raport de constatare;

b) anularea sau modificarea actelor normative și a deciziilor prin care bunurile respective au fost incluse în domeniul public al statului sau al unității administrativ-teritoriale respective, după caz.

c) încetarea de fapt a utilității și interesului public al bunului respectiv, fapt confirmat printr-un raport sau expertiză după caz.

Articolul 26. Transmiterea bunurilor din proprietatea statului în proprietatea unității administrativ-teritoriale

(1) Bunurile de interes public local amplasate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale, dar care sunt în proprietatea statului, se transmit în proprietatea unității administrativ-teritoriale respective. (2) Transmiterea bunurilor din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale are loc la inițiativa autorităților publice locale sau celor centrale.

(3) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să solicite transmiterea în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale respective, a bunurilor imobile care sînt situate pe teritoriul ei și care pot fi folosite pentru satisfacerea nemijlocită a necesităților colectivității respective. În special, criteriile în baza cărora autoritățile publice centrale competente sunt obligate să transmită, iar autoritățile administrației

publice locale sunt obligate să preia bunurile din proprietatea statului în proprietate unităților administrativ-teritoriale, sunt:

a) pentru obiectele cu destinație social-culturală, locativ-comunală, de comerț și prestări servicii, de transport și construcții – utilizarea preponderentă de către populație și agenții economici din teritoriul în cauză a serviciilor (lucrărilor) prestate de acestea, cu excepția obiectelor de interes sau de importanță națională, gestionarea cărora se efectuează din contul mijloacelor bugetului de stat;

b) pentru obiectele de telecomunicație și transport, drumuri și obiectele din domeniul drumurilor – localizarea lor pe teritoriul în cauză, cu excepția obiectelor de telecomunicație a operatorilor naționali, drumurilor naționale, obiectelor transportului feroviar, aviatic, fluvial și prin conducte de importanță națională;

c) pentru obiectele din agricultură – apartenența lor teritorială, cu excepția obiectelor de importanță națională;

d) pentru obiectele din industrie – utilizarea preponderentă de către populație și agenții economici din teritoriul respectiv a producției fabricate.

(4) Inițierea transmiterii bunurilor din proprietatea statului în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale se face cu acordul preliminar al autorității administrației publice locale deliberative respective confirmat prin decizie, iar transmiterea se efectuează prin hotărâre de Guvern. Refuzul perfectării hotărârii de Guvern se anunță solicitantului în termen de până la 60 zile din data solicitării, fiind expuse motivele acestei decizii, care urmează a fi bazate pe principiul satisfacerii nemijlocite a intereselor generale ale întregii societăți. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu motivele refuzului, acest litigiu se examinează în instanță de judecată.

(5) Orice acte juridice încheiate cu încălcarea alineatului 4 al prezentului articol sunt lovite de nulitate absolută.

(6) Inacțiunea autorităților administrației publice centrale la solicitarea autorităților administrației publice locale sau refuzul expres de a transmite bunurile din proprietatea statului în proprietatea unității administrativ-teritoriale, poate fi atacat în instanța de contencios administrativ.

Articolul 27. Transmiterea bunurilor din proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale în proprietatea publică a statului sau a altei unități administrativ-teritoriale

(1) Transmiterea bunurilor din proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale în proprietatea statului se face, la propunerea Guvernului, prin decizie, după caz, a consiliului raional, a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, a consiliului orășenesc (municipal), sătesc (comunal).

(2) Guvernul poate solicita transmiterea în proprietatea publică a statului a bunurilor care, prin natura lor, sînt de interes public național și pot fi utilizate în mod plener pentru satisfacerea nemijlocită a intereselor generale ale întregii societăți.

(3) Transmiterea bunurilor din proprietatea unei unități administrativ-teritoriale, în cazul în care această transmitere nu ține de modificarea Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, în proprietatea alteia unități administrativ-teritoriale se face la inițiativa oricărei părți interesate, prin decizia consiliului unității administrativ-teritoriale în a cărei proprietate se află acest bun, cu

acordul consiliului unității administrativ-teritoriale căreia i se transmite bunul respectiv.

Articolul 29. Delimitarea competenței decizionale

(1) Competența decizională privind administrarea proprietății publice este strict delimitată între autoritățile centrale, raionale și locale, în funcție de tipul de proprietate: de stat, raională sau a satelor, comunelor, orașelor, municipiilor.

(2) Autoritățile publice centrale dețin competența decizională deplină în privința administrării proprietății de stat, inclusiv în ce privește înstrăinarea, privatizarea, instituirea parteneriatelor publice-private și altele asemenea.

(3) Autoritățile publice locale deliberative de nivelul I sau II, după caz, dețin competența decizională deplină în privința administrării proprietății unităților administrativ-teritoriale, inclusiv în ce privește înstrăinarea, privatizarea, instituirea parteneriatelor publice-private și altele asemenea.

(4) Nu se admite amestecul autorităților publice centrale și de alte nivele în competența decizională a autorităților publice locale de nivelul I privind administrarea bunurilor aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale respective.

Capitolul X. RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL DELIMITĂRII PROPRIETĂȚII PUBLICE

Articolul 30. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

(1) Încălcarea sau nerespectarea prezentei legi atrage după sine răspunderea disciplinară, civilă, contravențională și penală, în conformitate cu legea.

(2) Constituie contravenții administrative și atrage după sine răspunderea conform Codului cu privire la contravențiile administrative următoarele fapte:

a) neprezentarea sau refuzul de a prezenta autorităților publice competente a informațiilor și/sau a documentelor relevante, precum și prezentarea unor date incomplete sau eronate privind caracteristicile cantitative și calitative ale bunurilor proprietate publică;

b) prezentarea și/sau includerea intenționată a datelor false sau eronate privind caracteristicile cantitative și calitative ale bunurilor proprietate publică în documentația privind identificarea, inventarierea și înregistrarea de stat a bunurilor proprietate publică;

c) încălcarea procedurilor legale de delimitare și transmitere a bunurilor proprietate publică din proprietatea statului în proprietatea unităților administrativ-teritoriale și invers, de la o unitate administrativ-teritorială la alta, din domeniul public în domeniul privat și invers;

d) încălcarea metodologiei, normelor și standardelor în vigoare în procesul evidenței contabile și înregistrării de stat a bunurilor proprietate publică;

e) încălcarea normelor și regulilor privind evaluarea bunurilor proprietate publică.

(3) Aplicarea măsurilor de răspundere contravențională sau penală nu exclude răspunderea civilă a persoanelor vinovate pentru cauzarea de daune statului și/sau autorităților administrației publice locale.

Capitolul XI. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 31. Părți integrante ale prezentei legi

(1) Parte integrantă a prezentei legi este anexa nr.1 – Lista cuprinzând unele bunuri care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Anexa poate fi modificată și/sau completată în funcție de evoluția realităților economico-juridice în țară.

Articolul 32. Intrarea în vigoare

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Articolul 33. Concordarea legislației cu prezenta lege

(1) Guvernul, în termen de 6 luni:

- va prezenta Parlamentului proiectele de legi necesare pentru a aduce legislația în concordanță cu prezenta lege;
- va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- va aproba actele normative prevăzute de prezenta lege;
- va asigura reexaminarea și anularea de către ministere și departamente a actelor normative ce contravin prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Anexa nr.1

Lista

unor bunuri care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale

I. Domeniul public al statului este alcătuit din următoarele bunuri:

- 1) bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcămînt;
- 2) spațiul aerian;
- 3) apele de suprafață, cu albiile lor minore, malurile și cuvetele lacurilor și apele subterane;
- 4) pădurile și terenurile destinate împăduririi, iazurile, albiile pîraielor, precum și terenurile neproductive, incluse în amenajamentele silvice, care fac parte din fondul silvic național și nu sînt proprietate privată;
- 5) terenurile obținute prin lucrări de îndiguire, de desecări și de combatere a eroziunii solului;
- 6) terenurile institutelor și stațiilor de cercetări științifice și ale unităților de învățămînt agricol și silvic, destinate cercetării și producerii de semințe și de material săditor din categoriile biologice și de animale de rasă;
- 7) parcurile naționale;
- 8) rezervațiile naturale și monumentele naturii;
- 9) infrastructura căilor ferate;
- 10) drumurile naționale;

- 11) rețelele de transport al energiei electrice;
- 12) spectre de frecvență și rețelele de transport și de distribuție de telecomunicații;
- 13) canalele magistrale și rețelele de distribuție pentru irigații, cu prizele aferente;
- 14) conductele de transport al gazelor naturale;
- 15) lacurile de acumulare și barajele acestora;
- 16) digurile de apărare împotriva inundațiilor;
- 17) lucrările de regularizare a cursurilor de ape;
- 18) cantoanele hidrotehnice, stațiile hidrologice, meteorologice și de calitate a apelor;
- 19) porturile fluviale, terenurile pe care sînt situate acestea, diguri, cheiuri și alte construcții hidrotehnice pentru acostarea navelor și pentru alte activități din navigația civilă, bazine, acvatorii și căile de acces, drumuri tehnologice în porturi;
- 20) terenurile destinate exclusiv instrucției militare;
- 21) pichetele de grăniceri și fortificațiile de apărare a țării;
- 22) pistele de decolare, aterizare, căile de rulare și platformele pentru îmbarcare-debarcare situate pe acestea și terenurile pe care sunt amplasate;
- 23) statuile și monumentele declarate de interes public național;
- 24) ansamblurile și siturile istorice și arheologice;
- 25) muzeele, colecțiile de artă declarate de interes public național;
- 26) terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea Parlamentul, Președinția, Guvernul, ministerele și alte autorități ale administrației publice centrale și instituțiile publice subordonate acestora, instanțele judecătorești și organele procuraturii, unitățile Ministerului Apărării și ale Ministerului de Interne, alte servicii publice de informații, precum și cele ale Direcției penitenciarelor, serviciile publice descentralizate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale;
- 27) locuințele de serviciu, precum și locuințele sociale, aflate în proprietatea statului.

II. Domeniul public raional este alcătuit din următoarele bunuri:

- 1) drumurile raionale;
- 2) terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul raional și aparatul propriu al acestuia, precum și instituțiile publice de interes raional, cum ar fi: școli, biblioteci, muzee, spitale raionale și alte asemenea bunuri, dacă nu au fost declarate de uz sau interes public național sau local;
- 3) locuințele de serviciu, precum și locuințele sociale, aflate în proprietatea raionului;
- 4) rețelele de alimentare cu apă realizate în sistem zonal sau microzonal, precum și stațiile de tratare cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente acestora.

III. Domeniul public local al satelor, comunelor, orașelor și municipiilor este alcătuit din următoarele bunuri:

- 1) drumurile sătești, comunale, străzile;
- 2) piețele publice, comerciale, târgurile și parcurile publice, precum și zonele de agrement;
- 3) parcurile și plajele care nu sunt declarate de interes public național sau raional;

- 4) rețelele de alimentare cu apă, canalizare, termoficare, gaze, stațiile de tratare și epurare a apelor uzate, cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente;
- 5) terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul local și primăria, precum și instituțiile publice de interes local, cum ar fi: creșele, grădinițele de copii, școlile de cultură generală, gimnaziile, liceele, teatrele, bibliotecile, muzeele, spitalele, policlinicile și altele asemenea;
- 6) locuințele de serviciu, precum și locuințele sociale, aflate în proprietatea satelor, comunelor, orașelor și municipiilor;
- 7) statuile și monumentele, dacă nu au fost declarate de interes public național;
- 8) bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcămint, dacă nu au fost declarate de interes public național;
- 9) terenurile destinate fondului silvic sau destinate împăduririi, dacă nu fac parte din domeniul public al statului și dacă nu sunt proprietatea persoanelor fizice ori a persoanelor juridice de drept privat;
- 10) cimitirele orășenești și comunale.

•) Enumerarea din prezenta anexă are caracter de recomandare.

